

RESUMÉ

Nebezpečné pronásledování je trestným činem, který byl do české právní úpravy zaveden dne 1. 1. 2010 v souvislosti s přijetím a nabytím účinnosti trestního zákoníku. Postihuje jev, který je obecně ve světě známý pod pojmem stalking. Jeho rysem je upnutí se pachatele na určitou osobu, kterou opakovaně obtěžuje a vyžaduje její pozornost, přičemž charakteristické je vyvolání strachu pronásledované osoby a navození pocitu ztráty soukromí.

Stalking je obecně ve světě narůstajícím problémem a po zavedení postihu stalkingu v jiných zemích kontinentální Evropy, byl postih jednání, které pod tento jev spadá zaveden i do českého trestního zákoníku. Před zavedením skutkové podstaty trestného činu nebezpečného pronásledování byly oběti stalkingu odkázány pouze na ochranu skrze prostředky občanského a správního práva.

Práce je členěna do pěti kapitol, kdy první je věnována vysvětlení pojmu stalkingu, vymezením způsobů, kterými pachatelé mohou své oběti pronásledovat a procesu zavedení trestného činu nebezpečného pronásledování do našeho právního řádu. Druhá analyzuje hmotněprávní charakteristiku tohoto trestného činu, zabývá se skutkovou podstatou trestného činu nebezpečného pronásledování a zejména vymezuje jednotlivé formy jednání. Třetí kapitola vymezuje typologie pachatelů, zabývá se tzv. expartner stalkingem a pronásledováním známých osobností, jako zvláštními formami stalkingu a poukazuje na současný trend zkoumání příčin pronásledování. Další kapitola se věnuje obětem a dopadu na jejich psychiku, zmiňuje nový zákon o obětech trestných činů, který nabude účinnosti dne 1. 8. 2013 a rozebírá jednotlivá práva obětí, která tento nový zákon upravuje. Poslední kapitola se zabývá počátky zavedení antistalkingové legislativy v USA a na území kontinentální Evropy, přičemž konkrétně je zmíněna úprava postihu stalkingu ve státě Virginia v USA a v Rakousku a Německu.

Cílem této práce bylo představit trestný čin nebezpečného pronásledování co možná nejkompexnějším způsobem. Zejména stalking definovat, rozebrat jeho možné způsoby a druhy, nahlédnout na tento problém z pohledu oběti, vymezit typologie pachatelů, zamyslet se nad příčinami, které vedou pachatele k páčání tohoto trestného činu, zmínit i tzv. expartner stalking a pronásledování známých osobností jako zvláštní formy stalkingu. V práci jsem analyzovala skutkovou podstatu a vymezila úpravu stalkingu v jiných zemích. Zvolila jsem stát Virginia v USA, neboť právě Spojené státy americké jsou oblastí, kde najdeme počátky antistalkingové legislativy. Z kontinentální oblasti jsem zvolila úpravu rakouskou a

německou, protože těmito úpravami se inspirovala i ta naše.

Domnívám se, že trestněprávní úprava trestného činu nebezpečného pronásledování v českém trestním zákoníku není zcela zdařilá. Vhodným doplněním by byla úprava alternativního následku nebezpečného pronásledování a to podstatné zhoršení kvality dosavadního života jiného, jako je to upraveno v úpravě německé i rakouské. Nebezpečné pronásledování by dle mého názoru mělo být postihováno i bez nutnosti vzniku důvodné obavy o život nebo zdraví jiného. Možné způsoby nebezpečného pronásledování mohou spočívat právě ve zhoršení dosavadního způsobu života jiného a to dle mého názoru k nutnému postihu postačuje.

Nepovažuji za vhodný taxativní výčet forem jednání nebezpečného pronásledování. Česká trestněprávní úprava nepostihuje všechny myslitelné způsoby pronásledování. Metody pachatelů jsou rozmanité a taxativním výčtem nelze postihnout všechna možná škodlivá jednání pachatele. Proto považuji za vhodnou úpravu německou, která ve svém výčtu obsahuje i „zbytková“ srovnatelná jednání. Výčet demonstrativních forem jednání se mi jeví jako vhodnější.

Co se týče následků trestněprávní odpovědnosti, česká právní úprava se inspirovala spíše úpravou rakouskou, a proto byla zvolena poměrně mírná trestní sazba. Základní trestní sazba by však měla být vyšší a měla by spočívat v alespoň několikaměsíčním trestu odnětí svobody.

Bylo prokázáno, že stalking je vysoce společensky nebezpečný, rozvíjí se společně s možnostmi nových technologií a bývá vyvrcholením minulých neshod a pokud není jednání pachatele včas zabráněno, může vést k osudovým následkům.¹ Stalking je celospolečenským problémem a je nutné se touto problematikou zabývat, sledovat ji a analyzovat skupiny, které jsou tímto jevem ohroženy. Stalking je u nás i ve světě jev stále aktuální a dle mého názoru mu není věnována dostatečná pozornost.

---

¹ HORÁKOVÁ, Monika. Stalking - první zkušenosti. *Trestněprávní revue*. č. 10/2012. Praha: C.H. Beck, 2012.

